




NASJONAL UTVIKLINGSGRUPPE FOR SKOLEBIBLIOTEK I VGS

**for ansatte i fylkesbibliotek som jobber opp mot de
videregående skolene**



Bakgrunn

- Opprettet juni 2021
- Satt i gang på initiativ fra fylkesbiblioteksjefkollegiet
- Gruppe for ansatte i fylkesbibliotek (/opplæring), som jobber opp mot skolebibliotek i de videregående skolene.

Gruppens intensjon/mandat:

- Bidra til å løfte bibliotekene i videregående skolene – når det gjelder strategi, planarbeid, politikk, faglighet og utvikling, gjennom felles engasjement, erfaringsdeling og samarbeid.
- «Pådriver»: Trøndelag fylkesbibliotek v/rådgiver Anniken Bjørnes

Kommunikasjonsplattformer

- E-post
- Gruppe under Forum på **Bibliotekutvikling.no**
 - For saker og dokumenter på mer overordnet plan – og som er nyttig for de som kommer etter oss, og utover vår gruppe.

For å bli medlem:

1. Registrer og logg på som bruker på bibliotekutvikling.no
2. Be om tilgang til gruppa:

<https://bibliotekutvikling.no/forum/groups/5121/>



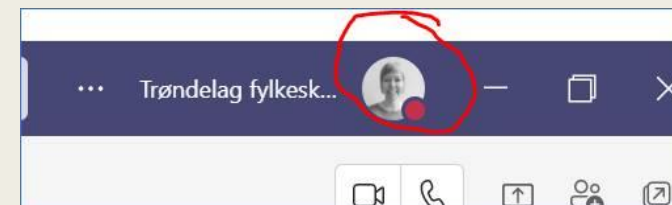
Teams



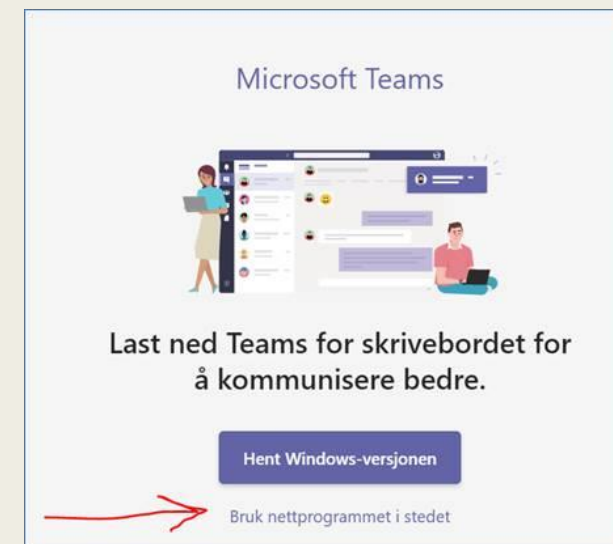
Nasjonal utviklingsgruppe for skolebibliotek i vgs

Nasjonal gruppe for skolebibliotek i vgs som skal jobbe med utvikling

- For løpende og mer uformell kommunikasjon. Erfaringsdeling.
- Teamet ligger under Trøndelag fylkeskommunes område
 - du finner det ved å trykke på deg selv øverst til høyre, inne i Teams →



- Man får ikke opp varsler fra et annet fylkes Teamskonto, mens man er pålogget sitt eget fylkes Teamskonto. Man må altså «logge på» (som beskrevet over), for å få se varsler og innlegg i teamet for den nasjonale gruppa vår.
- Anbefalt fremgangsmåte for de som er gjester i Trøndelags Teamskonto:
 1. Være pålogget sin hovedarbeidsgiver i skrivebordprogrammet av Teams.
 2. Deretter gå til en nettleser og skrive teams.microsoft.com, og velge nettprogrammet →



Første teamsmøte - Tirsdag 16. november 2021

- Presentasjonsrunde blant deltagerne på møtet.
- Kort om organisering i de ulike fylkene.
- Tema som vi ønsker å ta opp på videre møter → møteplan
 - PLAN/STRATEGI FOR SKOLEBIBLIOTEK I VGS
 - SKOLEBIBLIOTEKENES PEDAGOGISKE ROLLE
 - STATUS I VGS-BIBLIOTEKENE
 - VGS-BIBLIOTEK OG ORGANISERING/PLOSSERING LOKALT
 - LÆREMIDLER
 - LÆREMIDLER FOR PRIVATISTER / LÅNERE UTEN LÅNERETT
 - SHARED READING I VGS
 - KULTURFOND FOR VGS
 - STATISTIKK FOR VGS

ORGANISERING

(FYB Fylkesbiblioteket / UTD Utdanning, Opplæring, Kompetanse)

- **Agder**
100 % stillingsressurs til vgs-koordinator, fordelt på to rådgivere hos FYB.
I tillegg en rådgiver på UTD som koordinerer kontakt mellom UTD og FYB.
- **Innlandet**
Skolebibliotekene hører inn under Kompetanse, Enhet for skoleutvikling.
FYB er rådgivere for skolebibliotekarene.
AU med fire vgs-bibliotekarer (en er koordinator), og to fra Enhet for skoleutvikling.
- **Møre og Romsdal**
Skolebibliotek i VGS ligger under Kompetanse og næringsavdelinga (KON).
Dei kjøper ei 50% stilling hos seksjon for arkiv, bibliotek og museum (tidl. FYB).
FYB har en fast kontaktperson på KON.
- **Nordland**
Skolebibliotekene er organisert under UTD.
Bodin vgs er ressurscenter for skolebibliotek i Nordland, 100% ressurs.
Styringsgruppe: leder for ressurscenteret, fire skolebibliotekansatte og en fra UTD.
- **Oslo kommune, Skoletjenesten Deichman**
Utredning er gjort – dette skal nå følges opp, og tas fra planlegging til gjennomføring.
Koordinator for skolebibl i vgs: Cathrine Bergan.
- **Rogaland**
Ansvaret for skolebibliotek i vgs ligger hos opplæringsavdelingen, har formelt ansvar for skolebibliotekene og skolebibliotekenes fellestjenester, og skolebibliotekkontakten er ansatt her.
FYB tilbyr råd, veiledning og kompetansebygging i tillegg til å koordinere felles tjenester.
- **Troms og Finnmark**
Ansvar for skolebibliotek tillagt avdeling for opplæring.
FYB har/tar en ikke formalisert rådgivningsrolle.
- **Trøndelag**
Ansvar opp mot skolebibliotek i vgs tas av FYB.
Tre rådgivere med ansvar for skolebibliotek i vgs. To kontakter ved UTD.
- **Vestfold og Telemark**
VGS-bibliotekene ligger administrativt under Opplæring.
FYB tilbyr råd, veiledning og kompetansebygging i tillegg til å koordinere felles tjenester.
- **Vestland**
VGS-bibliotekene ligger administrativt under Opplæring.
Seksjon for bibliotekutvikling tilbyr råd, veiledning og kompetansebygging. Blant skolebibliotekarene i fylket er det en koordinator for skolebibliotekene (50% stilling), pluss tre (planlagte) regionkoordinatorer (10%).
- **Viken**
VGS bibliotekene ligger administrativt under Opplæring.
FYB tilbyr råd, veiledning og kompetansebygging i tillegg til å koordinere felles tjenester.

Tema for videre møter

PLAN/STRATEGI FOR SKOLEBIBLIOTEK I VGS

- Presentasjon av planer som er i bruk. Arbeid med ny plan – tips og råd og erfaringsdeling.
- Invitere Cathrine Bergan i Oslo til å fortelle om ny strategi for skolebibliotek i vgs.

SKOLEBIBLIOTEKENES PEDAGOGISKE ROLLE

- Kjerneoppgaver og skolebibliotekfaget vs andre oppgaver som tillegges skolebibliotekaren.

Tema for videre møter ... forts.

STATUS I VGS-BIBLIOTEKENE

- Generelt om utfordringer og tendenser i vgs-skolebibliotekverden pr i dag.
- Bemanning/nedbemanning, mulig å få oversikt eller tallfeste hvor utbredt dette er nasjonalt?

VGS-BIBLIOTEK OG ORGANISERING/PLASSERING LOKALT

- Skolebibliotekenes organisering innad på skolene: Hvilken avdeling er skolebibliotekarene plassert. Hva er mest hensiktsmessig.
- Samarbeid mellom vgs-bibliotek og folkebibliotek/kombinasjonsbibliotek: Hvordan fungerer det i de ulike fylkene?
- Låner-ID: Feide, Pocket-ID, o.a. vs Nasjonalt lånekort. Sammenheng med, og muligheter knyttet til skoleadministrativt system.

Tema for videre møter ... forts.

LÆREMIDLER

- Bruk av trykte vs digitale læremidler.
- Forlagenes ulike plattformer for digitale læremidler skaper en unødvendig, og for mange elever for stor barriere. Fungerer dårlig for elever med behov for læringsstøtte. Eks. ved årlig stikkprøve i januar ved Steinkjer vgs (1000 elever/250 ansatte) er ca 30-40% av bestilte digitale lærebøker ikke tatt i bruk. Her brukes digitale lærebøker stort sett for elever med behov for lyd støtte (ikke for hele klasser).

Tema for videre møter ... forts.

LÆREMIDLER FOR PRIVATISTER / LÅNERE UTEN LÅNERETT

- Hvordan er rutinene ved ulike vgs og i ulike fylker, for utlån av læremidler til elevgrupper uten lånerett? Burde ikke dette være et samfunnsoppdrag for skolene og fylkene?
- En problemstilling å ta tak i på vegne av kollegiet og arbeidsutvalget for fylkesbiblioteksjefkollegiet:

NBF faggruppe for fjernlån og referanse etterlyser et samfunnsansvar for læremidler til privatister. Læremidler er i dag den enkelte privatists ansvar, men for mange kan det utgjøre en barriere. De oppsøker gjerne folke- og skolebibliotek for å få denne tilgangen, men bibliotekene kan gi begrenset hjelp. Å opprettholde denne barrieren rimer dårlig med idegrunnlaget i [Lærekraftig utvikling – Livslang læring for omstilling og konkurranseevne](#).

Fylkesbiblioteksjefkollegiet tok saken opp i kollegiemøte 26. mai. Konklusjonen derfra var at vi skulle gå tilbake og kartlegge praksis i det enkelte fylke. Dette var det få fylker som gjorde noe med, og AU har heller ikke purret opp i etterkant av møtet.

Dialog med NBF: de kjenner ikke til om det faktisk er en barriere – eller om det f.eks. er gjort en kartlegging av omfang/utfordringer, og om manglende tilgang fører til at færre fullfører utdanningsløpet. Faggruppa har heller ikke kapasitet til å gjøre noe mer med problemstillinga.

Kollegiet ellers er av den oppfatning at privatistene må kunne henvende seg til de skolene de er oppmeldt ved, for å få tilgang til læremidler. Men det betyr jo samtidig at skolebibliotekene må ha store nok budsjetter til å dekke opp for etterspørselen. Og det bør være lik praksis, enten regionalt eller nasjonalt. Hva kan/bør neste skritt være?

Tema for videre møter ... forts.

SHARED READING I VGS

- Gunhild Nordbø, Rogaland: I «[Strategi for en felles utvikling av IKT og bibliotektenestene i skolen 2017-2025](#)» for VGS i Rogaland står et punkt som kan brukes til å argumentere for shared reading:

3.2.2 Litteraturformidling og lese- og skriveferdigheter

IKT- og bibliotektenesten skal:

- Legge til rette for bruk av tekster knyttet til undervisning og fritidslesing
- Formidle litteratur i samarbeid med lærerne. Dette skal være tilrettelagt med tanke på morsmål, ulike former for lesehemninger, lesenivå og funksjonsnivå
- Øke motivasjon, vekke nysgjerrighet, begeistring og skape mestring for lesing og skriving

Tema for videre møter ... forts.

KULTURFOND FOR VGS

- KF-pakker tilpasset vgs.
- Faller mellom to stoler pr i dag; voksen og grunnskole.

STATISTIKK FOR VGS

- Innsamling og bruk av statistikk og tall. Mangelfull rapportering.
- Overgang til UDIR som innsamlende etat (ikke NB).

Tema for videre møter ... forts.

ØNSKER FRA FYLKESBIBLIOTEKSJEFKOLLEGIET

- Kompetanseheving for skolebibliotekarer i vgs (hør med Trine Mellem)
- Lokaler for skolebibliotek
 - fysiske forhold
 - påvirkningsmuligheter
 - samarbeid med bygg/eiendom i fylkeskommunen